

Öljylämmitys voi olla päästötöntä – uusiutuva lämmitysöljy on vastaus Marinin hallitukselle

Sähkölämmitys on 40 prosenttia öljylämmittämistä parempi ympäristöhaitta

Suomessa on keino toteuttaa öljylämmittäminen 100-prosenttisesti uusiutuvasti. Se on uusiutuvan lämmitysöljyn ansiota. Ekologisuus on nyt öljylämmittäjille vain polttoainevalinta, ei remonttipakko. Tämän suomalaisen innovaation puolesta maan hallituksen luulisi puhuvan intomielisesti. Mutta sen sijaan Sanna Marinin hallitus on aggressiivinen öljylämmitysteknologiaa kohtaan. Jos nykyiset 130 000 öljylämmittäjää toteuttaisivat hallituksen toiveen eli remontoisivat taloonsa muun lämmitysmuodon, 4000 euron yksittäiset tuet maksaisivat valtiolle 520 miljoonan euroa. Ylivoimaiselle valtaosalle vaihdos tarkoittaisi sähkölämmitystä. 130 000 uutta sähkölämmittäjää tarkoittaa keskimäärin 260 000 tonnia lisää hiilidioksidipäästöjä vuodessa.

Öljylämmittäminen on Suomessa 100-prosenttisesti uusiutuva tapa lämmittää koti. Markkinoilla on uusiutuvaa lämmitysöljyä niin yksityishenkilöiden kuin organisaatioiden käyttöön. Sen jakeluvelvoite alkoi tänä vuonna. Jakeluvelvoite tarkoittaa öljy-yhtiöiden lakisääteistä velvoitetta kattaa tietty osuus tuottamiensa polttoaineiden energiasisällöstä uusiutuvilla komponenteilla. Öljy-yhtiöt ovat ratkaisseet jakeluvelvoitteen toimittamalla 100-prosenttista uusiutuvaa polttoöljyä, joka soveltuu sekä lämmitykseen että koneisiin.

Uusiutuvan lämmitysöljyn ansiosta ekologisuus on öljylämmittäjille nyt polttoainevalinta, ei remonttipakko. Öljylämmittäjien ei tarvitse tehdä edes laitehankintoja, sillä jätteistä ja tähteistä valmistettava uusiutuva lämmitysöljy toimii öljykattilassa pienin muokkauksin.

– Uusiutuva lämmitysöljy lukeutuu tämän vuosituhatmerkkien merkittävimpiin energiateollisuuden innovaatioihin. Ratkaisu on ekologinen ja käytännöllinen sekä kustannuksiltaan kilpailukykyinen. Ja vieläpä suomalainen. Maan hallituksen luulisi puhuvan tuollaisen tuotteen puolesta intomielisesti. Mutta sen sijaan Marinin hallitus on hyökännyt öljylämmittäjien kimppuun, Lämmitysenergia Yhdistyksen toiminnanjohtaja **Arto Hannula** kertoo.

Hallituksen tavoite on helppo toteuttaa

Nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa määritellään kaksi lämmitysenergiapoliittista tavoitetta. Ne ovat: ”fossiilisen öljyn käytöstä lämmityksessä luovutaan asteittain 2030-luvun alkuun mennessä” ja ”Kannustetaan öljylämmittäjiä kiinteistöjä siirtymään muihin lämmitysmuotoihin 2020-luvun aikana erillisellä toimenpideohjelmalla”.

– Fossiilisen öljyn käytöstä luopuminen on hyvä tavoite. Eikä se ole sikäli vaikeakaan, kun saatavilla on jo uusiutuvaa lämmitysöljyä. Hallituksen tavoitehan on karsia päästöjä – miksei fokus sitten ole ekologisimmassa ja simppelimmässä ratkaisussa? Hallitus on aggressiivinen öljylämmitysteknologiaa kohtaan, vaikka sen oma agendakin puoltaisi keskittymistä hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen. Teknologiaan keskittymisen sijaan, Hannula kommentoi.

Sähkölämmitys on pahin ympäristöhaitta

Osa hallitusohjelmassa mainittua kannustavaa toimenpideohjelmaa on se, että ELY-keskukselta on saatavissa tukea omakoti- ja paritalojen lämmitysmuodon remontoimiseen pois öljylämmittämisestä. Enimmäissumma per talo on 4000 euroa.

– Jos nykyiset 130 000 öljylämmittäjää toteuttaisivat hallituksen toiveen eli remontoisivat taloonsa muun lämmitysmuodon, 4000 euron yksittäiset tuet maksaisivat valtiolle yhteensä 520 miljoonaa euroa. On

selvää, että ylivoimaiselle valtaosalle vaihdos tarkoittaisi sähkölämmitystä. 130 000 uutta sähkölämmittäjää tarkoittaa keskimäärin 260 000 tonnia lisää hiilidioksidipäästöjä vuodessa. Vaihtoehtona on uusiutuvan lämmitysöljyn käyttöönotto, jolloin laskennalliset hiilidioksidipäästöt ovat nolla. Eli tietääkö hallitus, mitä tekee? Hannula kysyy.

Marinin hallitus puhuu eri teemoissa paljon yhdenvertaisuudesta ja kaikkien tasapuolisesta kohtelusta. Energiapolitiikassa moinen hyve ei toteudu lainkaan.

– Ympäristön kannalta olisi parempi, jos hallitus tukisi lämmityksen vaihdosremontteja yhdenvertaisesti. Esimerkiksi sähkölämmitteiset talot, joissa lämmitys tehdään vesikiertoisesti joko pattereilla tai lattialämmityksellä, voisivat lisätä aurinkoenergiaa tai lämpöpumppuja. Vastaavilla ratkaisuilla myös öljylämmittäjät voivat tehdä lämmitysjärjestelmästään hybridin. Öljykattila jäisi peittoamaan kovimmat pakkaset ja lämmittämään tarvittaessa käyttöveden. Kun hybridissä käytetään uusiutuvaa lämmitysöljyä, päästöt ovat pienemmät kuin sähköä käytettäessä. Siten myös ehkäistään kovien pakkaspäivien sähkönkulutuspiikkejä, Hannula toteaa ja jatkaa:

– Yhdenvertaisuus edellyttäisi, että kaikkia lämmitysmuotoja kohdeltaisiin tasapuolisesti. Sillä voitaisiin todella pienentää päästöjä. Suomessa ympäristön kannalta haitallisimman lämmitysenergiamuoto on nykyisellään sähkölämmitys. Sähkölämmitteiset talot ovat huomattavasti öljylämmittämistä suurempi ympäristökuormittaja. Sähkölämmitteistä omakoti- ja paritaloja on noin 500 000 ja öljylämmitteisiä noin 130 000. Sähkölämmityksestä aiheutuu vuosittain yhteensä 40 prosenttia öljylämmittämistä enemmän päästöjä.

Omakoti- ja paritaloja on luonnollisesti paljon erikokoisia, mutta keskimäärin yksi talo tarvitsee energiaa lämmitykseen noin 22 000 kilowattituntia vuodessa. Lämmitysenergian hiilidioksidipäästöt puolestaan ovat keskimäärin 2000 kiloa. Sähköllä toteutettu omakoti- ja paritalojen lämmittäminen siis rasittaa ympäristöä Suomessa vuosittain 1 200 000 tonnilla hiilidioksidipäästöjä.

Hallituksen fokus on pielessä pienessä

Sen sijaan, että hallitus hallitusohjelmassaan todetusti kannustaa ”öljylämmitteisiä kiinteistöjä siirtymään muihin lämmitysmuotoihin 2020-luvun aikana”, se voisi kannustaa siirtymään fossiilittomaan lämmitykseen esimerkiksi siirtymällä uusiutuvaan lämmitysöljyyn. Päästöt putoaisivat nolnaan ilman suuria investointeja tai tukiaisia.

Öljylämmitteisten kotien osuus Suomen kaikista asuntokunnista on noin 4,7 prosenttia. Enemmistö nykyisistä öljylämmittäjistä on eläkeiässä. 31 prosenttia on 60–69-vuotiaita ja 42 prosenttia yli 70-vuotiaita. Iso osa heistä asuu haja-asutusalueella keskimääräistä suomalaista taloa vanhemmassa talossa. Eli öljylämmittäjien osuus suomalaisista on marginaalinen, heidän määränsä on pienentynyt vuosikautia ja pienentymistähti vain kiihtyy vapaa- ja markkinaehtoisestikin. Nykyvauhdilla viimeinen öljykattila sammuu vuonna 2045.

– Öljylämmittäjät ovat pieni, iäkäs ja kutistuva ryhmä. Epäekologisella sähköllä lämpenee 22 prosenttia eli liki neljännes Suomen asuntokunnista. Miksi hallituksen fokus on pienessä, kun se voisi olla isossa? Hannula sanoo.

– Uusiutuvaan lämmitysöljyyn siirtymällä Suomi saa öljylämmittämisen hiilidioksidipäästöt nolnaan jo vuoteen 2035 mennessä. Tukemalla uusiutuvan lämmitysöljyn käyttöä tuettaisiin samalla tulevaisuuden vetyteknologian hyödyntämistä. Menetelmää kutsutaan P2X:ksi. Siten valmistetaan nestemäisiä polttoaineita, joihin Suomessa nyt on valmiina teknistä osaamista ja teknologiaa. Jos öljykattilat ajetaan nyt kaatopaikalle, tulevaisuuden nestemäisten polttoaineiden hyödyntämiseen ei välttämättä löydykään osaamista, Hannula päättää.

Lisätietoja:

Lämmitysenergia Yhdistys ry
toiminnanjohtaja Arto Hannula
puh. 010 617 7416
arto.hannula@ley.fi

Lämmitysenergia Yhdistys on lämmityslaitteasennuksia tekevien liikkeiden urakoitsijajärjestö, jossa on mukana myös alalla toimivia laitevalmistajia, maahantuoja ja energiantoimittajia sekä LVI-suunnittelijoita. Yhdistys on perustettu vuonna 1956 teknillisenä yhdistyksenä, tarkoituksenaan asennusten laadun parantaminen.

www.ley.fi